

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átveve.
Egy évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben háshoz hordva.
Egy évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Világhoz postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 110. szám.

Nagyvárad.

Vasárnap 1915 május 16.

Elfoglalták a szövetséges csapatok Rudnikot, Lerajskot és Jaroslaut.

A 10. hadtest Przemysl előtt áll.

Budapest, május 15. (Hivatalos.) Lengyelországban és Galiciában orosz hadseregek tovább hátrálnak. A szövetséges hadseregek a Pilica menti Novomiastótól kezdve a Dnyesztertől déli irányban Dolina vidéken terjedő egész arcvonalon előrenyomulnak. A San mentén Rudnikot és Lerajskot a mi csapataink, Jaroslaut a német csapatok elfoglalták.

Közép-Galiciában az illetékes 10. hadtest otthománok Przemysl várának kapui előtt áll, tovább délre Dobromil, Stary—Sambor és Borislov ismét saját birtokunkban vannak. Csinsmgen hadseregének szövetséges csapatai elérték Dolinától délnyugatra eső magaslatokat. A Pruth vonalon az oroszok még támadnak. Kolomeától északra folyó harcokban a karinthiai és stájerországi közös hadseregbeli és osztrák honvédegyalogság szívós kitartással az oroszok összes rohamait visszaverték.

Hófer.

Holland vélemény az oroszok helyzetéről.

Rotterdam, május 15. A Nieuwe Amsterdamsche katonai munkatársa azt írja, hogy a szövetséges csapatok helyzete napról napra javul. Az oroszok ellenállása Baligrodtól Mieleéig összeomlott és a szövetséges csapatok a Sanig jutottak. Nyugat Galicia és Közép Galicia az oroszok részére elveszett. A többi részen azonban a helyzet szintén nagyon rossz. A szövetségesek már Przemysl előtt állnak, az oroszok kénytelenek voltak feladni a Nida vonalat, Kielece a németeké és az oroszok szorosított keletre és nyugatra az oroszok visszavonulában vannak. Ilyen viszonyok között aligha lehet azt mondani, hogy az oroszok magyarországi betörése sikerült, mint ezt az orosz források eddig a semleges hatalmakkal elhitetni szeretnék volna.

Katonai vélemény a galíciai üldözésről.

Berlin, május 15. A B. Z. am Mitagban Schreibershofen őrnagy ismerteti a gali-

ciai hadszíntér legutóbbi eseményeit, amelyek az ellenséges frontnak matematikai pontossággal történt áttörése következtében állottak elő. Az oroszok kárpáti hadserege kezdetben csak a lupkovi szorosig ingott meg, azután az oroszok szorosnál is megkezdtek a visszavonulást, majd mikor az egyesült szövetséges haderő ettől nyugatra offenzívába ment át Linzingen tábornok vezetése alatt és fontos magaslatokat kerített hatalmába, feltartóztatlan lett a győzelmes előnyomulás Skole irányában.

Hogy milyen nagyjelentőségű volt a siker Uzsoktól keletre és Turkától délkeletre, az abból is kiderül, hogy itt a szövetségesek mindjárt kezdetben 4000 orosz foglyot ejtettek és ez a szám feltétlenül nagyobb lesz. Az offenzíva most Przemysl—Lemberg irányában halad, tehát oldalba veszi az ott álló orosz erőket és támogatja a szövetségeseknek valamennyi támadását nyugatról a San felé.

Török sikerek a Dardanelláknál.

Konstantinápoly, május 15. A főhadiszállás jelenti:

Gallipoli félszigeten Anibuvnu táján az ellenség erőitéseik ellenére sem tud előrejönni. Charles Martel cirkálót, amely sikertelenül bombázta az anatóliai ütegeinket, két lövés érte.

Jean d'Arc cirkáló csapatokat akart partraszállítani, de ütegeink tüzelésének hatása alatt megfutottak. Egy egész hadosztályt felkoncoltunk. (M. T. I.)

A Dardanelláknál lehetetlen partraszállítani.

Budapest, május 15. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökségnek a Dardanelláknál járt munkatársa most beszámol utjáról. Miután megfigyelte azokat a török lövészárkokat és védműveket, amelyek Sed il Bahrnál vannak és a melyeket a németek vezetése alatt készítettek, kijelenti, hogy ilyen akadályokkal szemben sikeres partraszállást lehetetlennek tart.

Giolitti az új kormányban.

Milanó, május 15. A Popolo d'Italia beavatott forrásból közli, hogy Giolitti akár mint miniszterelnök, akár mint külügyminiszter, vagy más miniszter, de okvetlenül benne lesz az új kabinetben. Ezt nemesak a király óhajtja, de sok jel van arra, hogy Salandra sem idegenkedik attól, hogy Giolitti bejusson a kormányba. Luzatti belépéséről nincs szó, bár hívei őt is szeretnék a kormányban látni. Hogy koncentrációs kabinet alakul e, vagy más lesz-e a megoldás, az vasárnapig elfog dőlni. Hír szerint a belső válság megoldása miatt a kamara összehívásának idejét ismét kiakarják öt nappal tolni május 25-ére.

A Vatikán a békét reméli.

Köln, május 15. Lugaából táviratozzák a Kölnische Volkszeitungnak, hogy a Vatikánban a béke fentartását remélik.

A béke-párt többségben van.

Zürich, május 15. A milánói „Secolo“ számítása szerint május 20-án a parlamentben legalább 40 szavazattöbbsége lesz a békepártnak.

Czillér Imre áruháza a nyári idény összes újdonságai-
val legdusabban van felszerelve
szövet delin, selyem, zelir, karton, fehér, fekete himzett és aszur batisztok gyönyörű mintákban.

Bluzok, csipke és batiszt gallérok, keztük, harisnyák, Vászna, fehérneműek gyári lerakata 250 db. finom bőrri-
:: kötények, gyermek ruhácskák, kabátok, ernyők. :: dikül alkalmi vétel folytán rendkívül olcsón kerül eladásra.

Az entente újabb ajánlata Bulgáriának.

Szofia, május 15. Tegnap óta politikai körökben arról beszélnek, hogy az entente ismét újabb ajánlattal közeledett Bulgáriához. Komoly politikai körökben azonban nagy hitetlenséggel fogadják ezeket a híreszteléseket, mert Bulgária most sokkal jobban, mint valaha, el van szánva arra, hogy nem fog senkinek a zsoldosa lenni.

Megszűnt a személyszállítás az Atlanti-óceánon.

Budapest, május 15. (Saját tud.) A Cunard Line-on és a White Star Line-on kívül még két nagy angol hajósvállalat szüntette be a személyforgalmat az Atlanti-óceánon, jöllehet a brit kormány közhírre tette, hogy a hajók biztosítási díjának és a biztosított összegnek hatvan százalékát magára vállalja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A kuriai bíraskodás módosítása.

Budapest, május 15.

Harmadszori olvasásban is elfogadták a hazaárulók vagyoni jogi felelősségéről szóló törvényjavaslatot és azután áttértek a képviselőválasztások feletti bíraskodásról szóló 1899. évi XV. törvényeik módosítására vonatkozó javaslat tárgyalására.

Polónyi Gézának az a nézete, hogy az eddigi visszaéléseknek és törvénytelenéseknek ez a javaslat még újabb lehetőségeket nyit, ami különben is csak fokozódik a választók számának szaporodásában. A fuvar- és napibér követelése nagyon is átment a választók köztudatába. Ez a törvényjavas-

lat még jobban megerősíti ezt a sajnálatos állapotot.

Polónyi Géza a Ház türelmét kéri néhány percre, hogy egy sürgős mentelmi bejelentést teheszen.

A horvát országgyűlés elnökét, Medakovic Bogdánt Abbáziában séta közben csendőrökkel letartóztatták.

Két napig volt előzetes letartóztatásban, azután 14 napig internálva és addig a lakásából sem mehetett ki.

Amikor kihallgatására került a sor, a letartóztatás okául azt mondták, hogy Abazziában politikailag gyanús emberekkel tárgyalott. A letartóztatás Scheiler zágrábi katonai parancsnok rendeletére történt. A horvát bán, amint tudomására jutott az eset, mindent elkövetett, hogy Medakovicot szabadlábra helyezze.

A miniszterelnök válasza.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Nem kíván ezuttal kiterjeszkedni a Medakovic-féle incidensre, mindössze annyit jegyez meg, hogy ez az ügy Medakovic belenyugvásával a legrövidebb idő alatt elintéztetett.

A mi a napirendben levő tárgyat illeti: ha a kormány arról győződne meg, hogy az ellenzék provokációnak tekinti a kuriai bíraskodásnak napirendre tűzését és a vita olyan méreteket öltene, amely nem felel meg az ország érdekének, akkor természetesen nem maradna egyéb hátra, mint hogy a kormány elhalasztaná ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalását.

Polónyi Géza, majd Bródy Ernő szólalt fel ezután.

Bródy Ernő után Apponyi gróf kijelenti, hogy az ellenzéknek nem szándéka a javaslatot megakadályozni, de ha most kell meghozni a törvényt, kifogásait honoráltatni akarja. Springer Ferenc és Haller István a javaslat ellen szólalnak. A tárgyalást hétfőn folytatják. Az ülés délután három órakor ért véget.

A város költségvetésének tárgyalása.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

Nagyvárad város törvényhatósági-bizottsága tegnap folytatta közgyűlését. Tudvalevőleg pénteken általánosságban elfogadták a város ez évi költségvetését s így tegnap délután a részletes tárgyalásra került a sor.

Az egyes tételeknél élénk viták fejlődtek ki, amelynek egyrésze szalmacséplés volt. Így azután nem esoda, ha este 6 óráig sem tudtak végezni a költségvetéssel s holnap, hétfőn délután folytatják a tanácskozást.

Ha így tart a tárgyalás, a közgyűlés betölti a jövő hét felét, tekintettel arra, hogy még elintézésre vár a vigalmi-adóról sennek keretében a mozikról szóló szabályrendelet és az új nyugdíjszabályzat, amely maga betöltene egy pár napos közgyűlést.

A tegnapi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt. A bizottság tagjai csekélyszámmal voltak jelen.

A költségvetés részletes tárgyalásával kezdték a tanácskozást.

Waiszlovich Gyula indítványozza, hogy a városi alkalmazottak ruházati kérdését vegyék revízió alá, acélból egy bizottságot küldjenek ki, amely állapítsa meg, mennyi ruhára van szüksége a szolgáknak, tüzoltóknak stb. Az indítványt elfogadják s a bizottságba Siket Trajánt, Butyka Lajost, Némethy Istvánt, Lukács Odont, Gerő Ármint, Komlóssy Józsefet és Waiszlovich Gyulát küldi ki.

A büntetéspénzek tételénél Balogh Döme kifogásolja, hogy a kihágási pénzeket nem

EGY SZEGÉNY KATONA.

A rózsájáról.

Mennyi minden a rózsá!
Szelíd öröm, méla muzsika,
Lágy lehelet, elomló ima,
Csókos szerelem, mosolygó álom,
Harmatos élet a száraz ágon.
Mennyi minden egy rózsá!
Árva estén reá — gondolás,
Hogy az álmat szőjjük csak tovább;
Megcsendült érzés édes emléke:
Mást aki szeret, magát ne féltse.

Mennyi minden az én rózsám!
Hitem, vágyom, szent ideálm
Utítársam a pusztán tájon,
Bársony puha kéz forró fejemen,
Árva szívem tiszta szerelem.

Az én rózsám mindenem nekem.

A halálról.

Sóhajtók utána s borzadok tőle.
Hószinnek gondolom s megfestem rőtre;
Tudom, egyedül szép és igazán mély,
Végtelenségétől mégis mindenem fél.

Oly édes az álom. Olyan édes tudni,
Hogy az élet, ez a kopott csalfa lutri,
Akkor majd pontosan mindig ternót csinál
S hogy övét a hant vissza nem adja már.

Az örök némaság mégis fájó lehet;
Halld, ha vihar száguld a ciprusfák felett,
Ugy sirnak odalent, úgy sikong sóhajuk:
Hogy nemcsak az élet, a halál is hazug.

Hazug az élet, mert mindig álmat ígér
S a halál, mert álma életre soká kél.
Álomban remélni vagy álmokért élni,
Egyre megy édesem! — Mért akar cserélni?

A szóról.

Mi a szó? Egy gyöngye, röppenő lehelet.
Súlytalan, jeltelen, tán hazug valami,
Amivel valónkat akarjuk takarni —
Hatalma, értéke mégis mennyi lehet!?

Szívünk mindig mélyen és igazán érez
És hiszi, hogy titkát a szavunk zenéje,
Mint kincsét a szegény hordozza keblébe —
Pedig a beszéden a gyöngy is szemét lesz.

Szavammal édesem csak így vagyok én is.
Csacsogok, locsogok mindent össze-vissza

Mint mámoros, aki lelked borát itta —
De te nem várod be szavamnak a végét.

Nem várod a végét s bizony meglehet,
Hogy dévaj kedvedben tán azért haragszol,
Mert minden mondókám vége csak ilyen szól:
Édesem én téged oly nagyon szeretlek...

Mi volt a szó? Gyöngye, röppenő lehelet.
Súlytalan, jeltelen, de igaz valami,
Mellyel tartozásom akartam megadni —
Értéke, hatalma vajjon mennyi lehet?!

Hiu vágyódása

Ma úgy remegett, úgy sajgott itt benn.
Sóhajom szállt feléd, rólad volt az álmod;
Azért imádkoztam, hogy reád találjon
Loholó lelkem, szomorú szívem.

Reád találjon ezen az estén.
Hisz' minden reménye, kincse, boldogsága,
Egy kicsike szívbe nálad van elzárva:
Hová lenne hát nélkülöd szegény?!

Nélküled szegény, nélküled árva
Temetőn bolyongó, könnyes gyermek vagyok,
Akit balutra vitt és magára hagyott
Unt életének egyetlen álma.

Telefon 476.

Kész gyermekruhák és felöltők leánykák és fiúk részére

a lelegegánsabb
kivitelben kaphatók a

GYERMEK DIVATSZALONBAN

Rimanóczy-utca I. szám, Royal kávéház mellett.

cheque utján fizetik be. Kifejti, hogy azért történhetett sikkasztás a kihágási bíróságnál, mert az ellenőrzés lanyha és hiányos volt. Mezey Gyula nyakra före büntetett mindenkit, ellenben a pénz, az nincs meg. Indítványozza, hogy 10000 koronát irányozzunk elő bevételként ezen a címen. Szűcs Géza felvilágosítása után a tételt elfogadják.

A gazdasági kiadások tételénél Weiszlovich Gyula kérde, hogy a város parlagon heverő földjét nem lehetne-e megmunkálni, hogy a drága karmánybeszést megtakarítsa. Komlóssy József kijelenti, hogy ilyen irányban már intézkedett.

Az épületek fenntartásánál Hegedüs Nándor a városi Bazár-épület elhanyagolt állapotára hívja fel a tanács figyelmét s indítványozza, hogy erre a célra vegyék fel kiadásba azt a 3000 koronát, amelyet az épület fenntartása címén a Bazárbérlő társaság a városnak fizet.

Dr. Hoványi Gyula az olasz temetőben levő s a temető lakásul szolgáló épület életveszélyes állapotára mutat rá. A mostani viszonyok mellett újépületet nem lehet emelni, de gondoskodni kell, hogy az esetleges szerencsétlenség elkerültesse.

A színházi kiadásoknál dr. Adorján Emil kifogásolta, hogy a színházi gépész, segédvilágosító, fűtő és vasfüggöny kezelők, valamint a színház fenntartása révén a városnak tetemes kiadása van.

Gábel Jakab kicsinyeskedésnek tartja, hogy a gépész, fűtő, világító és vasfüggöny kezelő pótlékát a város csak 5 és fél óra adja, ameddig az igazgató megtéríti, de már a 2 és fél hónapra eső pótlékot nem adja ki a város.

Szűcs Géza felvilágosítással szolgál, hogy ha a város többi alkalmazottainak már megszavazott drágasági pótlékát jóváhagyja a miniszter, ezek szintén megkapják a 2 és fél hónapra is a pótlékot.

Dr. Adorján Emil arra kíváncsi, hogy mikor csusztunk le oda, hogy a nevezett színházi alkalmazottak fizetését az igazgató

csak 9 és fél hónapra téríti vissza, míg a többi időre a várost terheli ezeknek a fizetése. Indítványozza, hogy a város szüntesse meg a színházi gépész, világosító, fűtő és vasfüggöny kezelő állásokat; gondoskodjék ezekről a színházigazgató.

Rimler Károly szerint egy kétoldalu szerződést egy indítvánnyal megváltoztatni nem lehet. Ez állásokat nem adhatja át a város az igazgatónak, mert a város érdeke, hogy ezekkel rendelkezzen.

A kereskedelmi és ipari célokra felvett kiadásoknál Weiszlovits Gyula felveti a kérdést, hogy a vasuti üzletvezetőség részére kibérelt épületekért a város 36000 korona évi bért fizet, míg ebből a kormány 20,000 koronát térít vissza. Tekintve, hogy a háboru miatt az üzletvezetőség nem állítottatott fel s a helyiségeket katonai kórházi célokra használják, a város kérje az egész 36,000 korona megtérítését.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy ez irányban már megtette a lépéseket.

Az utcaburkolatoknál Balogh Döme felhívására folytan kerekedett vitában, mely a Rákóczi uti aszfalt átvétele, illetve fenntartása körül forgott, résztvettek a polgármester, dr. Medvigy Gábor és Kőszeghy József.

A költségvetés többi tételeinek és a még hátralévő ügyeknek tárgyalását a főispán hétfőre halasztotta.

Miért van a nagy drágaság.

Tilos a behozatal.

Biharvámegye bővében van a gabonának.

Annak idején, mikor megkezdődött az egész gabona-rekvirálási akció, mindenki tudta, hogy Magyarország egy kimeríthetetlen kamarának fog bizonyulni. Magyarországon gabona hiány sohasem fordulhat elő. Itt ha a gabona spekulánsok nem volnának, akik a háboru egy nagyszerű meggazdagodási eszköznek tekintik, akkor nem is lett volna szükséges a rekvirálás, csupán a maximális ár megállapítás és a kiviteli tilalom életbe léptetése.

Hiszen bármire megyünk p. o. a nem legtermékenyebb vármegyék közé tartozó Biharban is, mindenütt azt találjuk, hogy ma ép oly pompás buzakenyeret esznek az emberek, mint a háboru előtt. Sőt, sok helyen, ahol ezelőtt tiszta málét ettek az emberek, most még jobb kenyeret esznek, mert a máléba más gabonafajtát is van keverve.

A városokban természetesen, mert itt szigorú az ellenőrzés és a pékektől a közönség, kénytelen megenni az ehetetlen kevert kenyeret. Itt különben kitérünk más élelmicikkekre is. Példának okáért az aprójószágokra. Ma a nagyváradi piacon méreg drágán sem lehet aprójószágot, vagy tojást kapni. Kint a vidéken legalább háromszor az annyi aprójószág, mint ezelőtt volt.

Ennek a fordított világnak az élelmiszerek uzsorásai elsősorban az okai. Van azonban egy másik oka is a nagy drágaságnak. A vidék szinte tulzott óvatossággal jár el. Nem mernek kibocsátani a községekbe semmiféle terményt. Félnék, hogy majd a vidék marad élelem nélkül.

Ugy áll jelenleg a helyzet, hogy Nagyváradra csak azok a termények kerülnek be legnagyobb részben, amiket be tudnak csem-

pészni. Mint tudósítók jelentik, sok járásban a közigazgatási tisztviselők rendeletileg tiltották meg az élelmiszerek összevásárlását és a községekbe való kivitelét. Emiatt van aztán a falun bőség a városban pedig nagy élelmiszer hiány. A közigazgatási tisztikar egy miniszteri rendelet alapján jár el így. Ez a miniszteri rendelet azonban az élelmiszerekkel való üzérkedést tiltja meg, de nem tiltja meg a tisztességes kereskedelmet. Az üzérkedés ellen lehet védekezni. Egyszerűen meg kell határozni a maximális árakat. De teljesen elvonni a vidéki terményeket a városi piactól nem szabad.

Igen helyesen tenné a nagyváradi rendőrség, ha ez irányban megkeresést intézne Biharvámegye alispánjához, aki bizonyára nem zárkoznék el a termények behozatalának megengedése elől? Különösen fontos ez most, amikor a tavaszi termények és az aprójószág behozatala megkezdődik.

A gabona-rekvirálásra vonatkozólag eleget megjegyezni az alispán legutóbbi jelentését. Az alispán bejelenti a miniszternek, hogy a vármegye közönségének gabonával való ellátása megtörtént és még a rekvirált mennyiségből tartaléknak egy járásban 1418 métermázsza buza, 92 métermázsza rozs és 197 métermázsza árpa maradt. Ez csak egy járás. Mi van még a többi járásokban és hol van még az elrejtett gabona.

Souvenir.

A világháboru vérrel telt kalamárisa helyett az aranyos romantika halavány tintájába mártom a tollam.

Az asztalom virágvázájában — oldalán partiumos párok menüjét járnak — friss orgonavirág buslakodik. Talán messzi hegyoldaltól álmodik, ahol lágy szellők csókolták lassan. Amint halkán egymás mellé sorakoztatom a kis betűcsikokat, amelyek egy fiatal szív szomorú öszének rekviemjét, lángoló tavaszának szimfóniáját csendben intomálják, a nedves fekete sorokat nesztelen belengi a vérzaporos május friss orgonájának illata.

Szelid bánattal hajtom le fejem és irom a betűket, amelyek lehellen finom rezdüléseit árasztják egy fiatal, még alig élt katonának.

1914 június 28-án reggel.

Ma boldog vagyok. Tegnap este egy leány szív üde vágya szállt felém az ablakon kiáradó esti szonátákból volt.

Csak a Körös felett ivelő ég sejtelmes kék baldakinját látom, a nyári izzásban uszó fehér felhőket.

A szépség és öröm suhan felém a természet jószágos harmoniájából.

A csend után vágyom, a békéért epedek. Ugy szeretném feléjük nyújtani magam, mint fehér ruhás leány az arcát az édes illatok felé.

Zöldelő pázsiton óhajtanám, hogy muljon el léptem, gyengéd szirma primulákat szeretnék szedni csokorba, lekem elringatnám a rózsaszínű menyasszonyi ruhában álló barackfákon kergetőző lepkek játékával.

Csillogó latorját építenék az ég felé, amelyen kezét megfogva a mennyországba vezetném.

1914. szeptember 3-án délelőtt.

Szinte elbódítanak a daloló ajkak, a forrongó hangoktól és izzó éljenektől tüzes kráterek. Olyan a katonák arcának lelkes-

Ábrándom, álomom vagy-e te nékem?
Vagy édes boldogság, gyönyörű valóság?
(Az égből a földre leszállt valóság?) —
Vagy tán mindakettő? Pedig Istenemtől
Én csak egyét, de ma — hiába kértem.

Bucsuzik.

Te kacagó várost, hát az Isten hozzád!
Ti susogó hársfák, ti ragyogó utcák,
Szent egyházak felett aranyos kupolák:
Ti könnyű bánatok, ti rózsás örömek,
Életem, álmaim az Isten veletek.

Isten veletek!

Keserű könnyetek azért mégse hulljon!
Tanuljatok túrni, rőt rémet elüzni,
Vig notát játszani a lepattanó huren;
Tanuljátok tudni, hogy minden tovasszáll:
Az álom, a barát, a virágos határ?

Minden tovasszáll.

Ti drága enyéim el kell menjek én is,
Ágyuk bíbor lángja, harci hangos lárma
Most valóra váltja álmodomat, a régit.
Amire úgy vágytam, most talán elértem,
A névtelen halált egy temető szélén.

El kell menjek én is.

Valahol vár reám valami barna lány,
A csaták lelkének harsonás angyala.
Vár reám s kezében egy nárcis illatoz,
Hogy siromba vesse, ha majd hős harc után
Ti drága enyéim értetek meghalok.

Értetek meghalok . . .

Csoőr Lajos.

déstől égő bibora, mint valami gyönyörű tűz-kokárda.

Megyek én is, vonz az ismeretlen meszesesség.

Álom, élet, hajnali ácsorgások, alkonyi kincs, nóta, virág, halkán szálló füstkarikák — leány . . . mindennek vége.

A katonabanda a Princ Eugent huzza. A paloták falai között, mint monoton bucsú-üzenetek dobognak fel a léptek.

Ajkam ma még nyíló virág, hűs és tündéri szavak viruló kertje és fájdalmasan kiáltja: Isten veletek!

Előttem megjelenik még egyszer egy szőke hajkorona, egy arc oválja, két meleg szem. Kezem forró, emberi gesztusban vergődik és kérdem, mi lesz az apró női szívevel, milyen furesza lesz majd a muzsikája.

Végig ömlik még egyszer rajtam a Fő-utca kedves lehetete. Szeretném még egyszer a keblemre ölelni a várost, a komoly tornyokat, a piros tetőket, a kis balkonokat . . . A vonat elindult.

S úgy tűnik fel, mintha az élet, a nevetőszemű és mosolygó arcú leányok lassan elsuhanának mellőlem. Milyen szenvedés és nyomorúság vár reám a jövőendő irtózatos völgyében.

Tátongó üresség, egyedülvalóság, a semmi ásit reám és ujjaimon érzem a halál fekete-köves jeggyűrűjét.

1915 február 7-én reggel.

Az édes anyaföld kebelén fekszem ma, tegnap és már borzasztó idők óta.

Régen béke volt s most állandóan dörög az elmulás pörölyesapása. A halál kegyetlen ollójával vágja ketté az életet, amelyeknek finom szálait szerelmes szívek szőtték.

Mennyi fájdalom és kín, mennyi lemondás és nélkülözés, mennyi türelem és féktelenség, mennyi gyötrelme és epedés, mennyi szeretet és gyűlölet izzik fel itten a fegyverek süvítő golyóiban, az ágyuk rémes hangjaiban és az emberi lelkekben, szemekben . . . Istenem mily messze van a csöndes alkony, amely lassan hal el a házak tetői felett, itt csupa vér van és részegítő italoktól pázlik a halál bolondos majálisa.

1915 március 28-án délelőtt.

Keblem fölő a halál, bámulatos menyasszonyom, vérpisros csókot lehelt. Még érzem, hogy lefogja a szemem valami ismeretlen delejes erő és . . . itt a végem.

Talán dalolt egy szomorú kúvik az elmulásom kertje felett?

De megsajnálta a tavasz aranyos napsütése, vagy talán egy kis madár értem csergett, talán a március akarta még egyszer megmutatni zöld selyem hermelinjét.

Oly jó, hogy míg élek a sok fáradt tusák után, hogy arcom halottfehérre nem bágyadt.

Most az eltemetett álmok, a kialudt vágyak, az elporlott remények, a képzelt boldogságok, arcomra kívánczó selyem-érintések, a gyöngyöző kacagások, kis keresztre feszített életem hervadt virágai újra feltámadtak, újra élnek és zengenek szépen harsogó faufavákon.

1915 május 9-én délután.

Itthon vagyok egy mélységes világból.

A hazai ég fölöttem oly kellemesen kéklik, a valóm a lét nagyszerűsége ezer izzal járja át. Ugy óhajtozik felém az élet, mint egy dus, virágu vérharmatos csokor.

Amilyen az én elhullott vérem kis rubinja is félfénylik.

Mily jó lesz élni az édességek drága örömeivel, szüresólni a nyugodtság aranyló borát és odakinálni arcom gyermekül, szeretve a napsütésnek.

Tisztaság, kényelem — távol lövész-árkok kósza álmai — hogy hulltak elém a ma, a békés élet bőség szarujából.

Mennyire nem remélve, milyen esztelenül.

Milyen jól esik, hogy naptalon napok, éjjeltelen éjkek után az én arcom is beragyogtatja a győzelmi hírek csillogó betűregimentje.

Ki tudja azért édes Istenem, hogy mindezt a lövészárkokba a földön fekve szépen álmodom.

Magyar Nők Korona-Alapja.

A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala a vitéz katonáink özvegyei és árvái érdekében a háboru kitörése óta folytatott humanitárius munkájába aktív munkatársul kívánja bevonni a magyar női társadalmat. Az eddigi gyűjtés eredményétől teljesen külön álló alapot óhajt teremteni a Hadsegélyző Hivatal. Az özvegyek és árvák életbevágóan fontos érdekeinek felkarolására Magyar Nők Korona Alapja néven indul hódító útjára ez a nemes és szép akció, mely méltó kifejezője lesz a magyar társadalom asszonyai és leányai példátlan nagylelkűségének, a nagy idők szellemétől való ihlettségének és igaz hazafiságának.

Az akció országos jellegű, nem maradhat ki abból egyetlen magyar asszony, egyetlen magyar leány sem. A Magyar Nők Korona Alapjának tagjává válik mindenki, aki legalább egy (1) korona adománnyal járul az alaphoz. Legyen ez az új alap minél hatalmasabb, hadd lássa mindenki, hogy a magyar nő méltó az ő paratlanul álló jó híréhez, hadd igazolják a tények, hogy a magyar nőt a jótékonyosság szolgálatában sem lehet fölülmulni.

Akik a Magyar Nők Korona Alapjához egy (1) koronás adományaikkal nagylelkűen hozzájárulnak: művészi emlék szelvényt kapnak. Hogy e nemes mozgalom minél szélesebb körben elterjedjen, a magyar női társadalom vezető-tagjai egy nagyválasztmány keretében csoportosultak. Ők veszik kezükbe ennek a gyönyörű akciónak az intézését. A nagy választmány Budapesten alakul meg, mintegy központi szerveként az egész nagyarányú országos mozgalomnak, de már a legközelebbi időben az ország minden városában és községében is hadsegélyző hölgybizottságok alakulnak, programjukba véve a koronás emlék szelvények árusítását. Nincs kétség aziránt, hogy e hölgybizottságok a legélénkebb agitációt fogják kifejteni a bősök özvegyei és árvái érdekében.

Az emlékszelvény-füzetekért (a 20 korona) vagy az egyes szelvényekért (a 1 korona) a Hadsegélyző Hivatalhoz (Budapest, képviselőház épülete) kell fordulni, e szelvényfüzetek Budapesten a nagy választmány tagjainál, továbbá a tisztikaszinó (Váci-utca 38.) második emeletén és a Kossuth Lajos-utca 20 szám alatt lévő perselyosztályban, vidéken pedig a hadsegélyző hölgybizottságoknál s azok tagjainál is kaphatók.

A Magyar Nők Korona Alapjának nagyválasztmányában a következők foglalnak helyet: gróf Almásy Györgyné, gróf Andrássy Gyuláné, gróf Apponyi Albertné, gróf Apponyi Sándorné, Balázs Györgyné, Bárczy Istvánné, Balogh Jenőné, gróf Bathyányi Lajosné, özv. Báthory Náándorné, Benedek Sándorné, Berzeviczy Albertné, gróf Bethlen Istvánné, dr. Boda Dezsőné, Csanády Frigyesné, gróf Csekonic Endréné, báró Dániel Gáborné, gróf Dassewffy Emilné, Drasche-Lázár Alfrédné, domonyi Domony Mórné, gróf Edelsheim-Gyulay Lipótné, özv. Elek Pálné, jánosi Engel Gyuláné, gróf Esterházy Erzsébet, gróf Esterházy Emmi, Farkas Edith, báró Fejérváry Imréné, Fernbach Károlyné, Follért Károlyné, báró Ghillány Imréné, báró Groedel Arminné, dr. Grósz Emilné, báró Guttmann Lilly, báró Guttmann Vilmosné, gróf Hadik-Barkóczy Endréné, gróf Galler Györgyné, özv. Hampel Józsefné, Pulszky Polixena, báró Harkányi Jánosné, báró Hazai Samuné, Hennyey Vilmosné, dr. Hermann Béláné, Hollán Sándorné, báró Herzog Mórné, özv. Hieronymi Károlyné, dr.

Hosvay Lajosné, dr. Jankovich Béláné, Jeszenszky Sándorné, báró Jósika Samuné, Josipovich Gézáné, Kálmán Gusztávné, gróf Károlyi Gyuláné, báró Karg Jánosné, ivándi Karátsón Lajosné, gróf Karácsonyi Jenőné, Kelemen Béláné, gróf Khuen-Héderváry Károlyné, Kirchner Hermanné, báró Kornfeld Mórné, Láncezy Leoné, dr. Lers Vilmosné, Lónyay Sándorné, Lukács Györgyné, Madarassy Gáborué, gróf Mailáth Józsefné, gróf Marenzi Ferencné, gróf Mikes Arminné, dr. Némethy Károlyné, Molnár Viktorné, özv. dr. Neumann Arminné, báró Orosdy Fülöpüé, özv. Ögróf Pallavicini Edéné, gróf Pejacsevich Jolán, Pekár Gyuláné, ifj. báró Perényi Zsigmondné, gróf Ráday Gedeonné, báró Révay Simonné, Rosenberg Augusta, Sándor Jánosné, gróf Semsey Lászlóné, dr. Sennyey Józsefné, dr. Simon Elemérné, gróf Szapáry Emmi, szeverini Sorsich Béláné, gróf Széchenyi Emilné, Szászy-Schwartz Gusztávné, Szemző Aglája, Szurmay Sándorné, gróf Teleky Sándorné, gróf Tisza Istvánné, dr. Tóry Gusztávné, Vadász Lipótné, gróf Wilezek Frigyesné, özv. báró Vécsey Józsefné, Wlassics Gyuláné, gróf Zichy Rafaelné, sáromberki Ziegler Károlyné, gróf Zichy Jánosné.

HIREK

* **Egyházi hírek.** A hivatalos lap közli, hogy a király a nagyváradi székeskáptalanban *Bundala* Mihály éneklőkanonoknak az olvasókanonokságra, *Spett* Gyula örkanonoknak az éneklőkanonokságra, dr. *Karácsoái* János székesegyházi főesperesnek az örkanonokságra, dr. *Lányi* József tinini püspök, középszolnoki főesperesnek a székesegyházi főesperességre, *Gabrielly* mesterkanonoknak a középszolnoki főesperességre vonatkozó fokozatos előléptetését jóváhagyta s *Brém* Lőrinc tb. kanonokot, egyházmegyei irodaigazgatót mesterkanonokká, *Szebeny* Gyula váradszőlősi esperes plébánost tiszteletbeli kanonokká nevezte ki. A besztecebányai székeskáptalanban pedig a király *Gürtler* József olvasókanonoknak a nagyprépostságra, *Havrán* János vál. püspök, éneklőkanonoknak az olvasókanonokságra, *Takács* Kálmán örkanonoknak az éneklőkanonokságra és *Grosch* Adolf mesterkanonoknak az örkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta s az ekként megüresedő székesegyházi főesperes kanonokságra *Richter* Antal besztecebányai papnevelő-intézeti rendes tanárt, a besztecebányai székeskáptalan kebelén kívüli turóci főesperességre pedig *Vajtussár* Károly znióvár-aljai alesperes plébánost nevezte ki. — Dr. *Klaucz* György székesfehérvári székesegyházi örkanonoknak az Isten áldásáról nevezett címzetes apátságot adományozta a király.

* **Májusi ájtatosság.** Ma, vasárnap este a májusi ájtatosságon a Szent László-templomban *Schiffert* Béla püspöki szertartó, a velencei plebánia-templomban pedig *Halász* Gyula plebános fog szentbeszédet mondani.

* **A rendkívüli közgyűlés előkészítése.** E hó 19-én a vármegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlést fog tartani. A közgyűlést megelőzőleg 18-án az állandó választmány tart ülést, melyen a tárgyalás alá kerülő ügyeket készítik elő.

* Trapp György vaskeresztje.

A király megengedte, hogy lovag Trapp György, sorhajóhadnagy az U 5 tengeralatt járó parancsnoka a Vilmos német császár által neki adományozott vaskeresztrend I. és II. osztályát elfogadja és viselje.

* Katonai kinevezések.

A király Guttmann Ármin, Teodorovics István, dr. Rosenberg Jenő, Sarac Mátyás, Wagner Tivadar, Petrovics Szilárd és Kelovics Iván 70 ik gyalogezredben, azonkívül Barvitiusz Nándor, Pless Gyula, Freisager József és Bass Lajos 101-ik gyalogezredbeli tartalékos zászlósokat tart. hadnagyokká nevezte ki.

*** A Népszövetségi Hitelszövetkezet közgyűlése.** A Népszövetségi Hitelszövetkezet e hó 23-án, Pünkösöd vasárnapján d. u. 4 órakor tartja a Hitelszövetkezet helyiségében III. ik évtársulat alakuló ülését, melyre a Hitelszövetkezet tagjait ezenel meghívja. Ugyanakkor tarja a Hitelszövetkezet a 13. áról elmaradt II. évi rendes közgyűlést is, melyen a megjelenő tagok számára tekintet nélkül letárgyalják a közölt tárgysorozatot.

*** Nova fordítsák a Bethlen-üdülőhely megyei támogatását?** A Bethlen-üdülőhely, mely rendes körülmények között tüdőbetegek részére volt fenntartva, az idén szintén tartalékkórházzá van átalakítva. Tekintve, hogy most nem rendelkezésének szolgál az intézmény, Móricz Ernő dr. megyei főorvos tegnap javaslatot tett a vármegyéhez, hogy a megye 12000 koronás támogatását más célokra használják fel. A főorvos javasolja, hogy a 12000 koronából 3000 koronát az élesdi tüdővész ellen védekező egyesületnek adományozza a vármegye, a 9000 koronát pedig az árvaszéktől felvett 10000 koronás kölcsön törlesztésére fordítsák. A javaslattal a törvényhatóság fog foglalkozni.

*** Nagyban is kapható a városi burgonya.** Nagyváradi város közeli mezőgazdasági ügyosztálya a város közönsége részére beszerzett burgonyát eddig csak kicsinyben való elárusítás útján bocsátotta a közönség rendelkezésére. Lukács Odón főjegyző most intézkedett, hogy ezután nagyban is árusította a burgonyát a város. Erre nézve a következő értesítést adta ki: Értesítem a város közönségét, hogy május hó 16. tól kezdődőleg burgonyát nagyban is áruba bocsátunk és azt 50 kilogramm vételnél már házhoz szállítjuk. Megrendelések Rimler Gyula városi gazdához (Mezey Mihály utca, Tüzoltó laktanya) intézendők. Nagyvárad, 1915. évi május 15-én. Lukács Odón, főjegyző.

* A Félix fürdői katonakórház.

A Félix fürdői katonakórház teljesen be van rendezve s a legközelebb már átadják rendeltetésének, hogy beteg katonák gyógyulását előmozdítsa. Az irgalmas nővérek nagy munkát fejtettek ki a kórház teljes berendezésén s már készen állanak arra, hogy fogadják az ápolásukra odautalt beteg katonákat. A kórház kápolnája is gyönyörűen be van rendezve. Boldogemlékeztető dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. t., tábori püspök házikápolnájának teljes berendezését kapták meg az irgalmas nővérek kórházuk részére. Dr. Takács Menyhért jászói prépost jó helyet ajánlott fel a kápolna részére: a régi gyógyszerár helyiségét s ugyancsak a prépost gondoskodik lelkésztől is, aki a beteg katonák és az ápoló irgalmas nővérek lelki ügyeit gondozza. A kórház kápolnájában tegnap reggel Fetszer Antal győri megyéspüspök mondotta az első misét.

* A Tüdőbeteg szanatórium-egyesület közgyűlése.

A Tüdőbeteg-szanatórium egyesület tegnap d. e. 11 órakor közgyűlést tartott, melyen Hlatky Endre főispán elnökölt. A közgyűlés Rimler Károly polgármester indítványára elhatározta, hogy a tüdőbetegszanatóriumot 60 tüdőbeteg katonára átadja. A tervezett átadás részleteit azután fogja letárgyalni az egyesület vezetősége a katonakörökkel. A közgyűlés letárgyalta azután a szanatórium-épület építési költségeinek leszámlolását.

*** A Hungária cipőgyár használhatja az ország címerét.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a miniszterelnök megengedte, hogy a nagyváradi Hungária cipőgyár r.-t. Magyarország külön címerét használja.

*** A gyapjúkészletek bejelentése.** A magyar kormány rendeletet bocsátott ki a gyapjúkészletek bejelentéséről. E szerint mindazok, akik még fel nem dolgozott vagy feldolgozás alatt nem álló gyapjút a magyar szent korona országában saját vagy idegen helyiségben készletben vagy más részére őrizetben tartanak, kötelesek ezeket a készleteket 1. az 1915. évi május hó 20. napján volt állapot szerint, 2. az 1915. évi június hó 1. és 15. napján volt állapot szerint, 3. az 1915. évi július hónap-tól kezdve pedig minden hónapban a hónap 1. napján volt állapot szerint legkésőbb mindig az illető naptól számított nyolc napon belül a hatóságnak bejelenteni. Aki készletét bejelentette, újabb bejelentést tenni csak akkor köteles, ha készletében változás állott be. Gyapjutermelők és gyapjúkereskedők az első bejelentés alkalmával azt is kötelesek bejelenteni, hogy a folyó évi nyírásból eredő gyapjuból ezen első bejelentésükig minő mennyiségeket és kinek (mely kereskedőnek, gyárnak) szállítottak; a későbbi bejelentések alkalmával pedig kötelesek bejelenteni, hogy az előző bejelentés óta mily mennyiséget szállítottak és kinek (kereskedő gyár). A bejelentési kötelezettség nem terjed ki azokra a készletekre, amelyekre a birtokosnak saját házi szükségletére vagy általában háziipari célokra szüksége van, valamint nem terjed ki a dög, timár, szücs és mügyapjúra, továbbá a gyapjuhulladékokra sem. A bejelentést annál az elsőfokú iparhatóságnál (kis- és nagyközségekben a főszolgabírónál, rendezettvárosok városokban a tanácsnál, törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitánynál, Budapest székesfővárosban a kerületi elöljáróságnál, Fiume városában és kerületében a rendőrkapitánynál) kell benyújtani, amelynek területén a készletek vannak.

* Étes töltény a gyermekeknel.

Már megemlékeztünk arról a veszedelmes jelenségről, hogy az iskolás gyermekeknel nagyszámu éles töltények találhatók, amelyeket játék céljaira használnak fel. Talán nem is kell hangoztatnunk, hogy mily nagy veszélyek származhatnak ezekből a játékokból. Csak az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenségek nem történtek eddig. Ismételtén felhívjuk a hatóságokat, különösen pedig a katonai hatóságokat, hogy hassanak oda, miszerint az éles töltények ne kerülhessenek a gyermekek kezébe. Azonfelül a tanítóknak is figyelmébe ajánljuk, hogy tiltsák el a gyermekeket ezen veszedelmes játéktól és lehetőleg kobozzák el tőlük a töltényeket. Egy kis körültekintéssel nagyon sok veszélyt lehetne távol tartani. A tanítók különben már több alkalommal koboztak el töltényeket, így Mártonffy Zoltán, a sánc-utcai fiúiskola igazgatója is több elkobzott töltényt juttatott el hozzánk, melyeket át-szolgáltattunk a rendőrségnek.

* Juricskay Zoltán tragikus halála.

Sulyos gyász érte Juricskay Zoltán rikosdi földbirtokost; felesége szül. Szervánszky Ida tegnap reggel Cséffán hirtelen meghalt. Az elhunyt urnő éppen vejénél, Bartos Adorján cséffai főszolgabírónál volt látogatóban, ahol tegnap reggel hirtelen rosszul lett, s rövid szenvedés után szívszélhűdésben meghalt. Az elhunytat férje, veje Bartos Adorján, nyolc gyermeke és két unokája gyászolja. Juricskay Zoltán halálát vármegyészerte mély részvét kíséri. Temetése 17-én, hétfőn délután 3 órakor lesz Rikosdon. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Alulírottak legmélyebb fájdalommal jelentik, a felejthetetlen jó nő, édesanya, anyós, nagyanya és rokon Juricskay Zoltán szül. Szervánszky Idának f. hó 15. én reggel fél 7 órakor rövid szenvedés után életének 51-ik, boldog házassága 34-ik évében Cséffán történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 17. én d. u. 3 órakor fog-nak Rikosdon a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a családi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 18. án d. e. 10 órakor fog Élesden a róm. kath. plebánia templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Rikosd, 1915. május 15. Áldás és béke poraira! Juricskay Zoltán férje, Juricskay László, Juricskay Mártha, Juricskay Magda, Juricskay Boriska, Juricskay Judith, ifj. Juricskay Zoltán, Juricskay Dezső, Juricskay István gyermekei, Bartos Adorján veje, Bartos Mária, Bartos Boriska unokái.

*** Adakezzünk a vak katonáknak!** Minden magyarnak hazafiúi kötelessége, hogy azokat a katonákat, kik a világháborúban a hazáért való küzdelemben legnagyobb földi kincsüket, szemük világát veszítették el, gyámolítsa. Gondoljon mindenki a világháború eme szerencsétlen áldozataira s mindenki adakozzék a vak katonáknak! Tegnap Gabrielly Lajos kanonok 20 koronát küldött a „Tiszántúl” szerkesztőségébe e célra, mely összeggel a szerkesztőség 1177 korona 55 fillért gyűjtött a vak katonáknak. További adományokat állandóan gyűjt s közvetlenül a budapesti Hadsegélyző hivatalnak továbbítja a „Tiszántúl” szerkesztősége.

*** Temetések.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt Bihary Károly temetése. A temetésen megjelent a pénzügyigazgatóság tisztikara, számos előkelőség és jóbarát. A temetési szertartást Sulyok István esperes végezte, a ki megható bucsu beszédet és imát tartott, mely után a számos koszorúkkal borított diszes érekegorsót feltették a négyes fogatu üveg diszkocsira és megindult a diszes gyászmenet az olasz temetőbe a hol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. Ugyancsak tegnap délután ment végbe Végh Sándor nyug. vasuti tiszt temetése. A temetésen megjelentek a vasutasok nagy számmal Várady Ignác főnökkel az élükön. A koporsón számos koszoru volt elhelyezve. A temetési szertartást Ditz Sándor gör. kath. plebános végezte, a mely után az elhunyt koporsóját feltették a diszes négyes fogatu üveg diszkocsira és megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. Mindkét diszes temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata rendezte a szokott pontossággal és nagy figyelemmel.

*** Rendőr-kutya és védő-kutya idomítás.** Nemrégiben tréfásan szóva tettük egyik köztéren lefolyt kutya-idomítást, amelynek német hangjeleit szerettük volna felcserélni magyar szavakkal. Ma kezünkbe juttatta egy kutya-idomítással foglalkozó ur-ember. Most Konrád szakirónak „Vezér-

fonal a rendőr- és védőkutya idomításához" című, 1912-ben megjelent művét, amely a nemzetközi hangjelzésben a „plac” szót jelöli meg parancsul a lefekvésre, tehát az idomító helyesen járt el, mikor ezt a szót használta. Ezt készséggel elismerjük, azonban még ma is azt tartjuk, hogy például a „lassan” szó sokkal jobban hangzik, mint a „lánkáám”, vagy a „jól van” „helyes”, mint a to-ibrá (soist es brav.)

* **Könyvtár-bizottsági ülés.** Nagyvárad város könyvtár bizottsága május 18-án délután a városi nyilvános könyvtár olvasótermében ülést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Előadó javaslata a szerv. szab. módosítására. 3. Ugyanaz a könyvtárőr és szolga bevonulása tárgyában. 4. Ugyanaz a könyvtár átköltöztetése. 5. Horváth I. kérelme a kikölesönzés kiterjesztése iránt. 6. A jövő évi költségvetés. 7. Az O. Főfelügyelőség leiratai. 8. A leltárvizsgáló bizottság jelentése. 9. Folyó ügyek.

* **Adományok a Vörös-Keresztnek.** A magyar szent korona országai Vörös-Kereszt Egyesület részére 1915. május 5—12. a következő befizetések eszközöltek: Padits Gyula virágért 10 K, Mezősas község elől. 20 K, Prem. rend. társ. 50 K, Virágünnepély jövedelme 3324.47 K, Frölich János és György 50 K, Székely Imréné 40 K, Beleznay Antalné virág eladásból 38 K, Ismeretlen 6 K, dr. Moskovits Józsefné 10 K.

Egy gyakorlott gépiró kisasszony (róm. kath.) ügyvédi irodába felvétetik. Cim a kiadó hivatalban.

x **Köhögés, hurut, rekedtség** lenel használjon hurut szelétkét ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* **A második hadi kölcsön.** Az O. K. H. kötelékébe tartozó Nagyvárad ipartestületi Hitelszövetkezet (Mezey Mihály u. 4. sz.) ezután kéri fel egy saját tagjait, mint Nagyvárad város és Biharvármegye t. Közönségét, hogy az új kibocsátásu 5¹/₂ és 6% os hadi kölcsön kötvényeket nála jegyezni sziveskedjenek. A hazafias kötelesség érzete indította ezen intézetet egyben arra is, hogy a nála elhelyezett takarékbetéteket a hadi kölcsön kötvény jegyezhetése céljából korlátlanul bocsátja a betevő rendelkezésére.

* **Nagyvárad és vidéki gyengédkedő katonasághoz** küldök figyelmeiben, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likört, rumot, szilvóriumot, seprőt, borovicskát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Hareterre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipói túró, málnaszörp, cukorkák nagybani árak mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön halosztályamban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatu utánózatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Keresek** novemberre egy három szobás udvari lakást kerttel, mely a hegyekre nyílik, Hidegser-, Kálvária- vagy Fő-utcán, esetleg örökáron eladásra. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x **Kiadó lakások.** A kamara székházában, (Teleky-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbecsülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ránczokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimánóczy palota Telefon: 13—02.

x **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiség gekből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

* **Három szobás utcai lakások,** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a Bihar megyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

x **A Nagyvárad takarékpénztár** értesíti ügyfeleit, akik hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, hogy az összes szabad és zárolt kötvények megérkeztek és a kiadott elismervények ellenében átvehetők.

x Mindennemű **molyirtó** szerek és **fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

* **Kiadó modern berendezésű butorozott szobák** katonatisztek, kadettok, önkéntesek és civil uraknak; esetleg szolga szobával hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy Sándor-u. 4.

x **Kiadó lakások.** Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Kiadó** a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

x Egy nagy **raktárhelyiség** a Szacs-vay-utca 11. számú házban **AZONNAL** kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál.

x **Poleskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

CIPÓ
ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső
Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Vasárnap délután: Zsuzsi kisasszony.
Vasárnap este: Sárga csikó. (Sz. Zsigmondy Anna felléptével.)
Hétfő: Vörös ördögök. (Félhelyáru előadás a vak katonák javára.)
Kedd: Katonadolog. Görög Olga felléptével.)
Szerda: Az ördög.
Csütörtök: A tavasz. (Sz. Zsigmondy Anna fellépte.)
Péntek: Sodoma pusztulása. (Sudermann drámája)

Az apja leánya. Fehér darab, amely ha egy kissé itt ott el is lankad s némi kínos párisi motívumokat is sző a cselekménybe, de egész tendenciájával, meséjével és kedves dialogjával egyike a modern francia szinpad irodalom legelfogadhatóbb termékeinek. Nincs benne semmi különösebb magas probléma, de annál több az igazi melegség és közvetlenség. Poétikus, kedves dialog, a melynek jó előadása méltó ambíciója lehet egy jó drámai társulatnak. Ez pedig nálunk megvan. Elsősorban Polgár Mariskát illeti minden elismerés. A fő női szerepet végtelen bájjal, megnyerő közvetlenséggel alakította. Érdeklődéssel figyeljük Polgár Mariska tehetségének kibontakozását és a tegnapi estét mint tehetsége fejlődésének egyik kimagasló eseményét jegyezhetjük fel. Belehatolt szerepének lélektani alapvonásaiba és ezekből kiindulva vitte színre az egyszerű leánykából egyszerű uri nővé fejlődő, szerelme ébredését titkoló, majd félve bevalló hajadont, akinek bájos egyénisége végre az elváltan élő szülőket is visszavezeti egymáshoz. Magáért Polgár Mariska alakításáért érdemes megnézni a Szigligeti színház legújabb ujdonságát. Pompás partnere volt Tóth Elek, akinek elegáns alakítása igazán egyik legfőbb erőssége volt az előadásnak. Ugyanezt a dícséretet kellene megismételniünk Sik Rezsőről is. Bánházy Teréz, Varsa Gyula, H. Körössy Juci is csak dícséretet érdemelnek. Ellenben a kóristák az előkelő társaságbeli hölgyek és urak jelenetében kissé komikusak voltak. Pár próbával ezen a jeleneten érdemes lett volna némit csiszolni. A közönség sokkal csekélyebb számmal volt jelen, mint érdemes lett volna.

IRODÁLOM

A nepomuki szent János tisztelése (május 16-tól) végezni szokott új-tatosság ósdi szövegű énekei sikerülten átdolgozva jelentek meg a Tárkányi Béla által szerkesztett Vezérkönyv új kiadásában. Kivánatos, hogy az énekek avult szövege helyett a helyesebb új szöveget szokja meg a nép. A Vezérkönyv egész vászonkötésben 1 koronáért kapható Egerben, az érseki liceumi nyomdában.

„Szűz Mária Virágos Kertje.” Örvendetes esemény a magyar könyvpiacra, hogy a fenti mű már V-ik kiadásban jelenik meg. Nemcsak nemzetünk hagyományos tisztelése a boldogságos Szűz iránt, hanem e könyv tartalma is oka volt annak, hogy a hívő közönség oly szeretettel fogadta e művet. A boldogságos Szűz érezeit ismerteti e mű. A szerző — egy tudós és buzgó jezsuita atya — nagy ügyességgel kapcsolja be az üdvös tanításokat a gyakorlati éleibe. Az a haszna is megvan e könyvnek, hogy most e háborus időkben sok-sok vigaszt fog nyújtani a szomorkodóknak a fájdalmas Anya erényeinek ismerete és emléke. Szerettük volna, ha a nyelvezet kissé magyarosabban üt ki, de reméljük, hogy egy újabb kiadásban a nyelvezet is tiszta magyarsággal fog csengeni. A könyv ára kötve bérmentes küldéssel 1 korona 80 fillér. Megrendelhető Péter Antal teol. tanárnál Gyulafehérvárt, vagy a Szent Bonaventura könyvnyomdában Kolozsvárt, Karolina-tér 7.

Legujabb táviratok.

Sikeres harcok Nyugaton.

Elfoglalták a jaroslai hidfőt a németek.

Berlin, május 15. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Steenstratenél az yperni csatorna mellett az ellenségnek egy éjjeli támadását visszazorítottuk. Ast juliens—yperni ut mellett folytatott támadásainkat és előbbre jutottunk. 3 angol tiszt 60 emberrel és 1 gépfegyverrel a kezünkön maradt. Apr. 22 óta Ypern mellett ejtett sebesületlen hadifoglyaink száma 110 tisztre és 5500 főnyi légénységre emelkedett. Ehhez járul még 500 sebesült fogoly.

Lillétől délkeletre tegnap is heves tüzérségi harcok fejlődtek, gyalogsági támadást az ellenség itt nem intézett ellenünk.

A Loreto magaslaton a legtöbb ellenséges támadási kísérletet visszanyomtuk. A magaslati vonaltól északra egy támadás egész árkaingig jutott, de az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Carencynek és Ablain nyugati részének kiürítésénél, amint ezt most megállapítottuk, elvesztettünk egy tábortábori ágyut, amely elülső vonalunkon volt beépítve, valamint néhány kisegítő aknavetőt. Ezenkívül az ellenség kezébe visszakerült 5 korábban zsákmányolt francia löveg, még pedig 3 kisebb revolverágyu és két mozsár. Arrástól északra a helyzet általában nyugodt maradt.

Aillytól délre és a Maastól keletre néhány ellenséges árkot elfoglaltunk, miközben 52 sebesült és 166 sebesületlen franciát, köztük egy zászlóaljparancsnokot elfogtunk.

Bois de Pretrében hajnali szürkületkor előretörésünkkel egy ellenséges árkot vetünk birtokba és ez alkalommal néhány foglyot ejtettünk.

Keleti hadszíntér.

Az ellenségnek kis muló sikere után, amely három ágyunkba került nagy orosz erőknél előrenyomulását Zawiénél megállítottuk.

Az alsó Dubica felé irányuló ellenséges támadások meghiusultak. Az ellenség most már a Nyementől délre fekvő területen is sürgősen megerősítéseket vont össze. Ezekkel meg nem állunk a harc érintkezésben.

Augusztovnál és Kalvarjánál az ellenséges támadásokat visszavertük.

Délkeleti hadszíntér.

Az alsó Piliacától a Visztuláig húzódó területen a szövetséges csapatok a tovább vonuló oroszok sarkába vannak. A Saa mellett a jaroslai hidfőt tegnap rohammal elfoglaltuk.

Maritz tábortáborok esapatái vállvetve az osztrák-magyar hadsereggel, amelynek kötelékébe tartoznak elérték Dobromil vidékét. Tovább délre is szakadatlanul folytatjuk az üldözést.

A szövetséges csapatok sok helyütt megszállták a hegység kijáróit.

Német hivatalos hír a Lusitania pusztulásáról.

Berlin, május 15. (Hivatalos.) Annak a tengeralattjárónak jelentéséből, amely Lusitannát elsüllyesztette a következő tényállás derült ki. A tengeralattjáró naszád a gőzöst, amelyen nem volt lobogó május 7-én délután 2 óra 20 perckor vette észre Írország déli tengerpartján szép tiszta időben. Délután 3 óra 10 perckor a torpedó lövést tett, amely a jobb oldalon a parancsnoki hid

magaságában talált. A torpedó robbanása közvetlen további robbanás követett, amelynek rendkívüli erős hatása volt. A hajó gyorsan jobb oldalt fordult és süllyedni kezdett. A második robbanást a hajón levő löszertőmegek meggyulladására kell visszavezetni. Von Behnske.

NYILTÉR.

Kiadó kaszáló.

A város mellett 4 kat. hold luczerna és mintegy 10 hold kaszáló ez évi termése kiadó. Értekezhetni a Sztarill-féle r. társaságnál, Sas palota.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
11016/1915 szám.

Felhívás.

A nagyvárad 4. h. gy. ezred parancsnoksága elhatározta, hogy a most folyó nagy küzdelmekben az ezred tagjainak hősiességével szerzett hadi emlékek összegyűjtésére hadimuzeumot létesít. Ezen hazafias cél érdekében a rendőrkapitányi hivatal útján felkéri Nagyvárad város minden nemes eszméért lelkesedő polgárságát, hogy a birtokában levő s ellenségtől szerzett fegyver, felszerelési tárgyak, emlékek stb. a hadimuzeumnak való átadás végett a rendőrkapitánysághoz szolgáltatassák be. Ezen tárgyaknak a hadimuzeumban való elhelyezésével az adakozók azt is lehetővé teszik, hogy hozzátartozóik hősies cselekedetere vonatkozó emlékek méltó helyen őriztessenek meg az utódok számára.

Ez emlékek beszolgáltatása a közönség érdekében is fontos, mivel több miniszter irendelet is intézkedik arról, hogy az ellenségtől a harctéren zsákmányolt vagy más uton szerzett fegyverek, felszerelési tárgyak emlékek stb. közforgalomba nem hozhatók, hanem azok tulajdonosai kötelesek azokat elkobozás és büntetés terhe alatt a hatóságnak beszolgáltatni, azért a rendőrkapitányi hivatal felhívja mindazokat, akik már jelzett tárgyak birtokában vannak, hogy azokat a nemes cél érdekében is szolgáltatassák be a rendőrkapitányi hivatalnál (I. em. 7. sz. szoba) annál is inkább, mivel a miniszteri rendeletek értelmében az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában körülírt vétség miatt büntetendő fognak.

Nagyvárad, 1915. május 14-én.
Rendőrkapitányság.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
10588—1915. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala felhívja mindazokat, akik ellenségtől szerzett fegyverek, felszerelési tárgyak, emlékek stb. birtokában vannak, hogy a tárgyakat a rendőrkapitányi hivatalnál (I. em. 7. sz. szoba) annál is inkább szolgáltatassák be, mivel ellenkező esetben az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában körülírt vétség miatt büntetendő fognak.

Nagyvárad, 1915. május 12.

Gerő,
rendőrkapitány.

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.

Értesítések.

Az alulírott kamara értesülése szerint a svájci áruk beszerzésére és elhelyezésére Svájcban félhivatalos intézet alakult, amelynek címe: „Schweizerisches Nachweissbureau für Bazug und Absatz von Waaren Metropol, Borsenstrasse 10. I. Etage.“ — Az iroda célja, hogy svájci cikkek és termékek behozatalára megbízható svájci címeket adjon. Az iroda a svájci kormány kereskedelmi departementjának felügyelete alatt működik és célja nem a haszon szerzésre irányul.

Továbbá tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a vasuti szállításoknál helytelenül felszámított ponyvailleteket vissza fogják fizetni. Ha a vasut zárt kocsit helyett nyitott kocsit adott és az áru tulajdonosa nem kérte a ponyvát, akkor a felszámított ponyvadíjat vissza fogják fizetni. A visszatérítések iránti bejelentések a Magyar Vámpolitikai Központ-hoz intézendők. (Budapest, Szemere-u. 6. sz.)

Ugyancsak az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a hadügyministerium pályázatot hirdetett a tábortábori mozgósítók és hordozható hegyisütődékhez szükséges tartalék alkatrészek beszerzésére. Pályázati határidő 1915. május hó 25. napján d. e. 9 órakor. A részletes feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

Nagyvárad, 1915. május hó 14-én.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara:
dr Moskovits József s. k. dr Sarkadi Lajos s. k.
elnök. titkár.

x Mély szoba és előszobában álló lakás, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél. Szent János-utca 3. szám.

* Ingatlan eladás. Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r. t.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
13763—1915. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ur által 95210—1915 szám alatt: báró Wallerstorf Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerész katona segélyezésére létesített alapítvány segélyének kiosztása tárgyában kibocsátott pályázati hirdetés a városi katonai ügyosztály 31. számú szobájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Nagyvárad, 1915. május 8.

Eleméry Ferencz,
katonai ügyi tanácsnok.

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.
1448—1915. szám.

Hivatalos hirdetés.

Az alulírott Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister ur 24846. VI. C. 1915. sz. leiratával a Goldberger Erzsébet bécsi lakos által létesített 8 egyenkint 300—300 K. segélydjira, a következő módokat mellett pályázatot hirdet.

1. Ezen segélydíjakat szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhalt képesítéshez kötött ipart űzőt, magyar honos mesterek szegénysorsu, de a 18. évet még be nem töltött árváinak, (fiu, esetleg leány) vagy szegénysorsu özvegyeinek fogja a minister ur odaítélni.

2. Pályázhatnak a segélydjira az előbbeni pontban említett özvegyek és árvák, az utóbbiak anyjuk, vagy gyámjuk utján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, árvák, kik atyjuk iparát választották életpályának s mint segéd vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felsőipariskolába) járnak, az odaítélésnél előnyben részesülnek. — Árváknál, ha a további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szüksége, az előadás igazolásának kikötése mellett, esetleg több éven át is engedélyezheti a minister ur. Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanazon alapítvány kamataiból csakis rendkívüli kivételes esetben kaphatnak segélyt.

3. A pályázati folyamodványban részletezendők: a cél, melyre a folyamodó a segélyt igényli s a körülmények, melyek őt a segélykérésére utajlák.

4. A folyamodványhoz okvetlenül csatolandók a következő mellékletek:

A) özvegyeknél:

a) házassági levél, b) a férj magyar honosságát és elhalálását igazoló okmányok, c) a férj iparigazolványa, esetleg másolata, d) a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, kiállítás oklevél, bizonyítvány rendelő felektől) e) a férj és az özvegy erkölcsi bizonyítványa, f) szegénységi bizonyítvány.

B) árváknál:

a) az atya honosságát, mikor és hol történt elhalálását igazoló okmányok; (lásd fent a) b) pont alatti) b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata; (lásd fent c) alatti) c) az atya szakképzettségét igazoló okmányok; (lásd fent d) alatti) d) az atya erkölcsi bizonyítványa, e) az árva születési bizonyítványa, f) az árva legutolsó iskolai bizonyítványa, g) ha az árva iparossegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai tanuló, vagy felső ipariskolai tanuló, tanító mesternek vagy mesternőnek, ipariskolai igazgatónak bizonyítványa arról, hogy az illető nála alkalmazásban van (hányadik évfolyamra jár) és milyen erkölcsi magaviseletet és előmenetelt tanusít, h) szegénységi bizonyítvány.

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. Ezen bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelendő.

5. A segélydíj kiutalásánál a Minister ur fentartja magának, hogy oly módokat állapíthasson meg, melyek a segéllyel elérni kívánt célt biztosítani, a viszonyok szerint leginkább megfelelőeknek látszanak. A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett kérelmen felszerelt és a keresk. Minister urhoz címzett folyamodványok legkésőbb 1915. június 10. napjáig az alulírott kamarához nyújtandók be. Elkészen beadott kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1915. május hó 10-én.

A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara:
dr. Moskovits József s. k. dr. Sarkadi Lajos s. k.
elnök. titkár.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
12284—1915. szám.

Pályázati hirdetés.

Az 1897. évi XXIII. t. cz. értelmében szervezett, illetve létesített pécsi honvéd hadapród iskola I. évfolyamában az 1915/1916. tanévre Nagyvárad város közönsége által alapított egy díjmentes hely fog betölteni, melyhez a bemutatási jog Nagyvárad város közönségét illeti.

FELVÉTELI FELTÉTELEK.

1. A pályázó magyar állampolgársága és nagyvárad illetősége.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre, ami valamely honvéd vagy közös hadseregbeli tényleges állományú orvos szabályszerűen kiállított véleményével igazolandó. — Ugyanezen bizonyítványban a himlőoltás is igazolandó.

3. A megkívánt előismeretek vagyis valamely közép iskola gimnázium, reál vagy polgári iskola 4. alsó osztályának legalább jó eredménnyel történt elvégzése igazolandó. Az igazolás az előző évi végbizonyítvánnyal és a folyó iskolai tanév iskolai értesítőjével továbbá legalább elégséges eredménnyel letett felvételi vizsgáról szóló bizonyítvánnyal eszközözendő.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet, mely az iskolai bizonyítvánnyal esetleg hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. A betöltött legkisebb és tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14 és a tul nem haladott 16-ik életév, mely folyó évi szeptember 1. ére vonatkozik, — ezen életkor keresztivel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. A kérvényben kifejezése annak, hogy folyamodó „Utasítás a pályázók felvételére nézve a honvéd nevelő és képző intézetekbe” határozmányait ismerik és a feltételeknek eleget fognak tenni.

A betöltendő 1 helyre 1 ifju 1 só sorban, 2-od sorban 3 esetleg több is fog bemutatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik a kérdéses alapítványi helyet elnyerni óhajtják, hogy a felvételi feltételekben felsorolt köteleket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Nagyvárad város Törvényhatósági Bizottságához címzetten folyó évi június hó 2-ik napjának délután 5 órájáig alulírottához annál is inkább nyújtják be, mert hiányosan felszerelt vagy későn érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1915. május hó 10.

Eleméry Ferencz
katonaiügyi tanácsnok.

Katonai ruhákat az összes fegyvernemek részére, a mai áron alul előírás szerint gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa. elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövét különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöltőkre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsd-u. 6. Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Felhívás

az élelmiszereket szállító kocsitulajdonosokhoz

A városban élelmiszereket szállító kocsik annyira rozoga, szennyes és elhanyagolt állapotban vannak, hogy azok egyrészt a közegészségre lehetnek káros hatással, másrészt a fogyasztó jóízűsével össze nem egyeztethető. Nem különben oly lecsigázott sánta és gyenge lovakkal, valamint össze toldott és tákolt szerszámokkal fuvarosnak, hogy azokkal a városi szabályrendelet értelmében fuvarozni nem szabad. Ennélfogva ezen tarthatatlan állapot megszüntetése céljából f. évi május hó 27. é. d. u. 3 órakor kocsiló- és szerszám szemlélet tartok és pedig a lóvásártéren. Miért is felhívom az érdekeltektől élelmiszert szállító tulajdonosait, hogy a jelzett napon tartandó szemlére kifogástalan karban levő lovakkal s jó állapotban levő kocsikkal és szerszámokkal annál is inkább jelenjenek meg, mert akik a szemlén nem jelennek meg, tőlük az élelmiszer-szállítás elvonatik. Nagyvárad, 1915. május hó 9. é. Gerő Ármiv. rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város rendőrfőkapitányi hivatalától.
10704—915 szám.

Hirdetés.

A 41737—915. B. M. III. C. számú belügyminiszteri körrendelet alapján értesítem a város közönségét, hogy a gabona- és lisztkészletek elitkolására vonatkozó bejelentések mindég a rendőrfőkapitányi hivatalhoz küldendők, ahol ezen bejelentések előszóval is előterjeszthetők.

Egyben újlag figyelmeztetem a város közönségét, hogy elitkolt készleteiket önként jelentsek be, mivel azok, akik ezt nem teszik, készleteik elitkolásán felül igen szigorúan fognak büntettetni.

Nagyvárad, 1915. május 11.

Gerő,
rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák
ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendezés nélkül házhoz szállítjuk.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
évlámpák
Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok
1/4. lóerőtől minden nagyságban.

Égész éjjel ügyeletes szolgálat.
Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. Főszerező telefonja 55. sz.